

lange det udstedt til sit Navn eller til Shænderhaveren, paa en anden Maade, end Oplagsbeviset er udstedt, og der er, som den ærede Taler fremhævede, ikke i og for sig mindste Grund, hvorfor han ikke skulde kunne faa et Garantibevis udleveret; det kan jo godt hændes, at det netop er først for ham, at Nødvendigheden for en Belaaning indtræder.

§ 3 savner jeg nogle Ord, som ere nødvendige, og det er, at disse Overdragelser, der er Tale om, skulle være paategnede Beviserne. Det skal være Endosjementet, det maa ikke være en løs Transport. Det er vist Meningen, men det burde udtrykkelig siges. Maaſte kan man se det af senere Paragrafer, men det er ikke heldigt, at man saaledes skal læse Paragrafen igennem og slet ikke kan forstaa den, uden at man læser senere Paragrafer. Det er jo ikke Meningen, at man skal læse Lovens bagfra.

Den Ret til at prøve Endosjementets Gyldighed, som gives Aktieselskabet i denne § 3, forekommer mig at være temmelig farlig; thi det prisgiver Indhaveren af warrant til Funktionærernes Vilfaarlighed. Meningen er jo simpelt hen den, at naar paa et Oplagsbevis Endosjementet er i formel Orden, naar vedkommende besidder Beviset med en i sin Form lovlig Transport, paa kan hverken Debitor, naar han skal betale Beviset, eller i dette Tilfælde Bestyreren af Oplagshuset give sig til at sige: ja der er vist noget galt derved, vi kan ikke betale eller udlevere Varerne. Paa den anden Side mener jeg nok, at man kan udvide det Begreb om, hvad der er formelt i Orden og formelt i sin Form lovligt, noget, saaledes at hvis Navnetegningen aabenbart viser sig ikke at hidrøre fra den paagældende, maa vedkommende sige: det er ikke i sin Orden. Hvis der staar et Navn paa en Jorrettingsmand, tegnet med en Varnehaand eller en aldeles udannet Haand, saa maa Selskabets Funktionærer have Lov til at sige: det er ikke den store Børsmatadors Haandtegning, for den kende vi altsfor godt.

Det vilde vistnok være meget uønsket, om man af Selskabet til enhver Tid kunde forlange, at de skulde paategne Varerne de Omkostninger, der løbe paa, men det er maaſte Enkeltheder, man ikke bør komme ind paa ved en første Behandling.

Derimod vender jeg mig nu til § 4, til det meget vigtige Spørgsmaal, hvor Dissensen mellem den højtærede Justitsminister og Lovforslaget og Koncipisten kommer frem. Den bestaar i, at Koncipisten har foreslaaet, at Aktieselskabet skal bevise, at Staden skriver sig fra Krig, Oprør og andre overordentlige Tildragelser, og derefter, at Bestemmelsen med Hensyn til Varens Bestadigelse ved indre Mangler skal lyde saaledes: „saafremt det maa antages“ eller „naar det gøres antageligt“, tror jeg, det er, medens derimod Justitsministeren har villet benytte Ordene „medmindre det gøres antageligt“ baade med Hensyn til Krig og Oprør osv., og med Hensyn til Mangler ved Varens egen Bestaafenhed. Det forekommer mig, at være allerbedst at lade disse Ord „bevise og gøres antageligt“ være helt uden for. Naar man ordner et Retssforhold materielt, skal man ikke komme ind paa at give Regler for Bevisbyrden eller andre procesuelle Bestemmelser. Hvorfor kan man ikke simpelt hen sige, at Selskabet har Ansvar, medmindre Staden eller Formyndelsen er bevirket ved Krig osv., saa indlader man sig ikke paa Forhaand paa at give Regler eller en Maalestof for, hvor Bevisbyrden ligger, og hvor stort et Bevis der skal præsteres, og det er ogsaa det eneste naturlige, at det bliver Domstolens Sag. Domstolene skulle efter hvert Tilfældes individuelle Bestaafenhed skønne om, hvorvidt der nu er tilvejebragt det Bevis, som kan jordres i det enkelte Tilfælde. Paa Forhaand at sige, at man skal komme ind paa at undersøge, om „det maa antages“, er den gamle Regel om saakaldte halve Beviser, som ikke kunne formuleres, og der er intet Menneske, som vil kunne sige, hvad der i Modsetning til det egentlige Bevis skal forstaaes ved „gøres antageligt“. Det eneste, det minder om, er Loven om Erstatning for uforskyldt Varetægtsarrest. Der skal den, der forlanger Erstatning, „gøre det antageligt“, tror jeg der staar, at han ikke har begaaet Forbrydelsen, men der er det jo et ganske særegent Forhold. Her kan man ganske simpelt holde sig til det almindelige, at naar man vil give en Regel, giver man Reglen, men sjer ikke en procesuel Klausul til. — Følger man denne Vej, tror jeg at den væsentligste Uoverens-